

Voit täyttää lomakkeen useassa osassa: täyttää lomakkeen osittain, tallentaa lomakkeen tiedot ja jatkaa täyttämistä myöhemmin. Ohjeet löytyvät lomakkeen lopusta.

Täyttöohjeita lomakkeessa oleviin kenttiin liittyen saat viemällä kursorin kentän otsikon perässä olevan sinisen [ohje](#) -tekstin päälle.

Voit myös tulostaa lomakkeen ja tutustua rauhassa ohjeistukseen, ennen kuin alat täyttää lomaketta. Tällöin tosin ohje-tekstit eivät tulostu paperille.

TaY tutkimusaineistokysely

Tutkimusyliopistossa tutkimusaineistojen asianmukainen käsittely on keskeinen osa yliopiston toiminnan laatua.

Kyselyn taustaa

Kysely perustuu erityisesti 25.5.2018 lukien sovellettavaan [EU:n yleiseen tietosuojaa-asetukseen \(2016/679\)](#), [Suomen perustuslain \(731/1999\) 10.1 §:ssä](#) säädettyyn yksityisyyden suojan perusoikeutena, [henkilötietolain \(523/1999\) säännöksiin](#), [julkisuuslaissa \(621/1999\) säädettyyn hyvään tiedonhallintatapaan](#) ja [salassapittoa koskeviin säännöksiin](#) sekä yliopiston tietohallinnon/asiakirjahallinnon tietotarpeisiin (esim. säilytettävän aineiston määrä, laatu, säilytyspaikka ja -aika). Vaikka 25.5.2018 lukien sovellettava [EU:n yleinen tietosuojaa-asetus](#) ja sitä täydentävä tulossa oleva kansallinen tietosuojalaki muuttavatkin henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä, lomakkeen kysymykset pääosin perustuvat ja siten myös vastaukset voivat perustua vielä nykyisin voimassa olevaan henkilötietojen käsittelyä tutkimustoiminnassa koskevaan sääntelyyn. Jo päättyneissä tai kyselyajankohtana meneillään olevissa tutkimushankkeissa tulee tällöin yleisimmin kysymykseen [henkilötietolaki \(523/1999\)](#).

Edellä mainittu lainsäädäntö edellyttää, että yliopistolla on tieto sen hallussa, tiloissa, laitteissa tai tietojärjestelmissä, tai muuten yliopiston vastuulla olevista, erityisesti henkilötietoja sisältävistä tutkimusaineistoista. Yliopistolle voi lainsäädännön vastaisesta toiminnasta syntyä **vahingonkorvausvastuu** ja vastuullisten henkilöiden osalta myös **rikosoikeudellinen vastuu**.

Myös tutkimusaineistojen käytöstä tehdyissä sopimuksissa ja viranomaislupien ehdossa asetetaan usein tutkimusaineistojen käsittelylle vaatimuksia.

Kyselyyn tulee vastata **viimeistään 13.4.2018 (vastausaikaa jatkettu)**.

Kyselylomake on suomenkielinen, mutta lähiaikoina tullaan julkaisemaan lomakkeesta myös englanninkielinen versio. Englanninkielisessä lomakkeessa kerrotaan siihen liittyvästä erillisestä määräajasta.

Infotilaisuudet

Kyselystä järjestetään infotilaisuudet kummallakin kampuksella. Infotilaisuudet ovat saman sisältöisiä, joten osallistua voi siihen tilaisuuteen, joka aikatauluun paremmin sopii. **Infotilaisuudet pidetään**

- **Kaupin kampuksella** to 22.3. klo 9-10 Arvon auditoriossa F114
- **Keskustakampuksella** to 22.3. klo 15-16 luentosalissa Pinni B1097

Kyselyn tavoitteet ja vastausten käsittely

Kyselyssä saatavat vastaukset ovat välttämättömiä, jotta yliopisto voi huolehtia sille lainsäädännön mukaan kuuluvista vastuista ja velvollisuuksista. Nykytilannetta, käytössä olevia toimintatapoja ja tutkijoiden tietosuojaan liittyvää osaamista kartoitetaan myös tutkimuksen tietosuojaan liittyvien koulutustarpeiden ja ohjeistusta koskevien tarpeiden selvittämiseksi. Kyselyllä on myös koulutuksellinen tavoite. Sillä pyritään lisäämään tutkijoiden tietosuojaan liittyvää tietoisuutta ja osaamista. Kyselyllä pyritään tuomaan esille myös hyvän aineistonhallinnan suunnittelun merkitystä muidenkin tutkimusaineistoihin liittyvien, esim. muihin lainsäädäntöön tai sopimuksiin perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Kyselyn tavoitteena ei ole löytää puutteita tai virheitä tutkimusaineistojen käsittelystä negatiivisten seuraamusten määräämiseksi. Jos niitä kyselyn vastausten perusteella havaitaan, tavoitteena on ensisijaisesti neuvon ja ohjeiden avulla pyrkiä ohjaamaan tutkijoita lainmukaiseen ja laadukkaaseen toimintaan, joka kunnioittaa tutkittavien tietosuoja- ja aineistojen omistajien oikeuksia ja aineistojen käytöstä tehtyjä sopimuksia. Vastauksia käytetään myös suunniteltaessa tutkijoille järjestettävää koulutusta ja ohjeistusta tietosuojalainsäädännön soveltamisesta tutkimustoiminnassa.

Kyselyssä saatavia tietoja käytetään myös aineistojen säilyttämisen suunnitteluun ja säilytystarpeisiin varautumiseen tutkimusten päättyessä. Yliopistolla ei ole aiemmin tehty kattavia tutkimusaineistokartoituksia. Myös TTY:llä toteutettiin vastaava laajasti tutkimusaineistoja kartoittava kysely syksyllä 2017. Näistä syistä tietoja kerätään nyt myös muista kuin henkilötietoja sisältävistä tutkimusaineistoista.

Kyselyyn saatuja vastauksia ei julkaista eikä niitä luovuteta yliopiston ulkopuolisille. Kysely on laadittu vain yliopiston sisäiseen käyttöön yliopiston vastuiden ja velvollisuuksien selvittämiseksi, joten kyselyllä saatuu aineistoon ei sovelleta julkisuuslakia ([julkisuuslaki 5.3 § 3 k](#)).

Mitä aineistoja kysely koskee

Kysely koskee ensinnäkin **kaikkia** yliopiston tiloissa, laitteissa tai tietojärjestelmissä ja siten **yliopiston hallussa olevia tutkimusaineistoja, jotka on kerätty/tuotettu 1.1.2010 jälkeen**.

Kysely koskee tämän lisäksi **kaikkia henkilötietoja sisältäviä tutkimusaineistoja, jotka ovat syntyneet yliopiston tutkimustoiminnassa riippumatta niiden keräysajasta tai sijaintipaikasta, jos yliopisto on kyseisen aineiston osalta rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä** (ks. alleiviivattujen käsitteiden määritelmät jäljempänä lomakkeen kohdassa Henkilötiedot). Jos aineisto kuitenkin sisältää **tietoja vain sellaisista henkilöistä, jotka ovat syntyneet ennen vuotta 1900**, lomaketta ei tarvitse täyttää, ellei kyseinen aineisto ole kerätty/tuotettu 1.1.2010 tai sen jälkeen.

Lomakkeella ilmoitetaan myös sellaiset henkilötietoja sisältävät/sisältäneet aineistot, joiden tunnistelliset tiedot on poistettu (aineisto anonymisoitu) tai jotka on pseudonymisoitu (anonymisoinnin ja pseudonymisoinnin määritelmät, ks. jäljempänä kyselylomakkeen kohdassa Henkilötiedot).

Lomakkeella **ei ilmoiteta** sellaisia henkilötietoja sisältäviä aineistoja, jotka sisältävät ainoastaan **tavanomaisia julkaisujen bibliografisia tai muiden tutkimuslähteiden dokumentoinnissa käytettäviä tietoja**. Lomakkeella ei myöskään ilmoiteta, jos aineistona käytetään vain julkaisuja tai niistä otettuja jäljenteitä.

Lomakkeella ilmoitetaan **myös** sellaiset **aineistot**, jotka on **kerätty/tuotettu tutkijan henkilökohtaisella apurahalla, jos aineistot ovat yliopiston hallussa** eli sijaitsevat yliopiston tiloissa, laitteissa tai tietojärjestelmissä. **Samoin** ilmoitetaan sellaiset tutkimusaineistot, joissa olevat henkilötiedot on saatu ulkomailta ja koskevat muita kuin suomalaisia tai Suomessa asuvia henkilöitä.

Jos aineisto on jo hävitetty tai se muuten ei enää ole yliopiston hallussa eikä yliopisto ole rekisterinpitäjä, aineistoa ei ilmoiteta vaikka se olisi kerätty/tuotettu 1.1.2010 jälkeenkin.

Lomakkeella **ei** ilmoiteta sellaisia **aineistoja**, joita **käytetään vain yhteydellä ja joita ei siirretä mitään osin yliopistoon**.

Lomakkeella **ei ilmoiteta** **kudosalitoksessa tai biopankissa, kansanperinteen arkistossa, yliopiston kirjastossa, tietoarkistossa tai yliopiston päätearkistossa säilytettäviä aineistoja**.

Jokaisesta tutkimushankkeesta täytetään vähintään yksi lomake.

Jos kuitenkin tietyllä tutkimusalalla, kuten esimerkiksi matematiikassa, ei juurikaan käytetä erikseen kerättävää eikä henkilötietoja sisältävää tutkimusaineistoa, lomake voidaan täyttää koko tutkimusalaan koskien.

Lomakkeelle **pyritään** kuvaamaan kaikki tutkimushankkeessa käytettävät/käytetyt aineistot. Tarvittaessa hankkeesta täytetään useampi lomake, jos aineistoja on paljon ja yksittäisten aineistojen tiedot poikkeavat niin paljon toisistaan, ettei niitä voi helposti kuvata samalla lomakkeella.

Tutkimustoimintaa sääntelevä lainsäädäntö on muuttumassa

Henkilötietojen käsittelyä tutkimustoiminnassa tulee EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ohella sääntelemään yleisesti myös samaan aikaan 25.5.2018 voimaan tuleva kansallinen tietosuoja-laki ja muu EU:n ja kansallinen erityislainsäädäntö (esim. lääketieteellistä tutkimusta tai biopankkitutkimusta koskeva lainsäädäntö). Kansallisen tietosujalain sisällöstä ei ole vielä lopullista varmuutta. Lakia koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 1.3.2018, mutta lakia ei kyselyajankohtana ole vielä hyväksytty eduskunnassa. Myös henkilötietojen käsittelyä sääntelevää erityislainsäädäntöä tullaan mahdollisesti tarkistamaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen johdosta.

Tutkimusta koskevaan lainsäädäntöön on tulossa muitakin muutoksia. Eduskunnassa on niin ikään käsitellyssä hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä. Se, samoin kuin valmisteilla oleva kansallinen tiedonhallintalaki, EU:n lääketutkimus-asetus (jota aletaan Euroopan lääkeviraston arvion mukaan soveltaa 2019 ja jonka soveltaminen merkitsee kansallisen lääketieteellistä tutkimusta koskevan lain muuttamista ja mahdollisesti asetusta täydentävää uutta kansallista lakia kliinisistä lääketutkimuksista) ja biopankkilain kokonaisuudistus tulevat nekin muuttamaan osaltaan tutkimustoimintaan kohdistuvaa sääntelyä.

Tässä kyselyssä viitatu tietosujavaltuutetun toimiston oppaat ja ohjeet perustuvat kyselyhetkellä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja niitä ei voi sellaisenaan noudattaa enää 25.5.2018 jälkeen. Esim. henkilötietolain tietyissä tilanteissa edellyttämästä ilmoitusvelvollisuudesta tullaan luopumaan uuden lainsäädännön soveltamisen alettua. Ilmoitus tulee osittain korvautumaan tietosujavaltuutetun ennakkokuulemisella tilanteissa, joissa suunniteltu henkilötietojen käsittely suoritetaan tietosujavaltuutetun arvioinnin perusteella aiheuttaisi todennäköisesti korkean riskin rekisteröityjen oikeuksille ja vapauksille.

Tietosujalainsäädännön muuttumisen vaikutuksista tutkimustoimintaan tullaan järjestämään yliopistolla koulutusta ja julkaisemaan ohjeistusta loppukeväästä 2018, kunhan kansallisen tietosujalain lopullinen sisältö on selvillä.

Kyselylomakkeessa viitatussa Tietoarkiston [Aineistonhallinnan käsikirjassa](#) tiedot kuitenkin jo pääosin päivitetty vastaamaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimuksia. Käsikirjaa tullaan päivittämään myös tulevan kansallisen tietosujalain mukaiseksi, kun laki on eduskunnassa hyväksytty.

Otamme tarvittaessa yhteyttä tutkimusaineiston yhteyshenkilöön, mikäli tarvitsemme aineistoa koskevia lisätietoja.

Lisätietoja ja ohjeita kyselyyn liittyen:

TaY:n tietosujavastaava Jukka Tuomela
puhelin 050 437 7074
sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@uta.fi

Asiakirjahallintoon ja tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytykseen liittyvissä kysymyksissä lisätietoja ja ohjeita antaa tarvittaessa myös

TaY:n asiakirjahallinnan asiantuntija Jenni Sorvisto
puhelin 050 437 7160
sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@uta.fi

Perustiedot

AINEISTON PERUSTIEDOT

Tutkimushankkeen nimi	<input type="text"/>
Projektinumero (ohje)	<input type="text"/>
Tutkimusaineiston nimi (ohje)	<input type="text"/>
Tutkimuksen vastuullinen johtaja (ohje)	<input type="text"/>
Lomakkeen täyttäjän tai muun yhteyshenkilön nimi	<input type="text"/>
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite	<input type="text"/>
Yhteyshenkilön puhelinnumero (ohje)	<input type="text"/>
Tiedekunta tai muu yksikkö	--Valitse tästä-- <input type="button" value="v"/>
Muu yksikkö (ohje)	<input type="text"/>

Aineiston omistaja (voit valita useita)

- En tiedä
- Yliopisto
- Tutkija(t)
- Tutkimusyhteistyökumppani(t)
- Rahoittaja
- Tilaaaja
- Tutkimusryhmä tai tutkimuskeskus
- Joku muu (kerro tarkemmin lisätietoja kohdassa)
- Aineiston omistajuudesta on tehty erillinen sopimus (kerro tarkemmin lisätietoja kohdassa)

Lisätietoja omistajuudesta [\(ohje\)](#)

Kuville lyhyesti, millaista materiaalia aineisto sisältää: numeerista dataa, taulukoita, ääni- tai kuvallenteita, havaintomatriiseja, haastattelulitterointeja, kirjoituksia, tekstejä, päiväkirjoja, muistiinpanoja, biologisia tai muita näytteitä tms. Jos kyseessä on **seuranta- tai pitkäaikaistutkimus**, kerro myös milloin tai milloin ajalta aineistoa on kerätty ja täydentykö aineisto vielä tulevaisuudessa.

Aineiston lyhyt kuvaus

AINEISTONHALLINTASUUNNITELMA

Aineistonhallinnan suunnittelua on käsitelty esim. Tietoarkiston julkaisemassa [Aineistonhallinnan käsikirjassa](#).

Julkisuuslaki ja -asetus (hyvä tiedonhallintatapa: [lain 18 §](#) ja [asetuksen 1 §](#)), **nykyinen henkilötietolaki** (mm. 5 § huolellisuusvelvoite, 6 § suunnitteluelvoite, 7 § käyttötarkoitussidonnaisuus, 9 § tietojen laatua koskevat periaatteet, 14 § tutkimus, 24 § informointi tietojen käsittelystä ja 32 § tietojen suojaaminen) ja myös **25.5.2018 lukien**

sovellettava EU:n yleinen tietosuojasetus edellyttävät osaltaan **tutkimusaineistojen käsittelyn suunnittelua ja dokumentointia aineiston olemassaolon koko elinkaaren ajan**: alkaen tutkimuksessa käsiteltävien tietojen minimoinnista, aineiston keräämisestä, tutkittavien informoinnista ja suostumusten hallinnasta, aineistolle suoritettavista käsittelytoimista ja riskiarvioon perustuvista käytettävistä suojaustoimista, henkilötietojen käsittelyyn osallistuvien tahojen määrittämisestä mukaan lukien tiedot käytettävistä ulkopuolisista palveluntarjoajista, käsittelyyn osallistuvien eri osapuolten vastuista, aineiston säilyttämisestä tai siirrosta tutkimuksen aikana, ja loppuen tutkimuksen päätyttyä aineiston hävittämiseen, arkistointiin tai muuhun perusteltuun säilyttämiseen tai anonymisointiin jälkeen mahdollisesti tapahtuvaan aineiston avaamiseen muissa tutkimuksissa tai opetuksessa käytettäväksi. Samoin aineiston käytettävyys (esim. varmuuskopioinnilla ja käyttämällä luotettavaa säilytyspaikka), eheys (muuttamattomuus), laatu ja luottamuksellisuus (salassapito) tulee pystyä turvaamaan koko tutkimuksen elinkaaren ajan.

EU:n yleinen tietosuojasetus edellyttää myös tutkimusta koskevien suunnitelmien ja käytäntöjen entistä parempaa dokumentoimista ja tutkimusta koskevien asiakirjojen systemaattista hallintaa (mm. [art. 24](#), [art. 28](#), [art. 30](#), [art. 32](#)).

Myös muu lainsäädäntö, tutkimusrahoittajat, aineiston omistaja tai tutkimuksen suorittamista koskevat sopimukset voivat edellyttää tutkimusaineiston hallinnan suunnittelua ja dokumentointia.

Pseudonymisoidussa aineistossa on tunnistelliset tiedot on korvattu koodeilla ja vain avaamalla koodit koodiavaimella henkilö voidaan tunnistaa. **Anonymisoitu** aineisto on täysin tunnistetonta, eli anonymisoidussa aineistossa tunnistelliset tiedot on koodattu. Enää ei kuitenkaan ole olemassa koodiavainta, jolla henkilö voidaan tunnistaa, eikä henkilöä (tai edes pientä henkilöjoukkoa) voida käsiteltävien tietojen perusteella yksilöidä. Anonymisoinnin ja pseudonymisoinnin käsitteistä, ks. esim. [Tietoarkiston Aineistohallinnan käsikirja](#).

Onko tutkimushankkeessa laadittu aineistohallintasuunnitelma (voit valita useita)

- Tutkimushankkeessa on laadittu erillinen aineistohallintasuunnitelma
- Tutkimushankkeen aineistohallintasuunnitelma sisältyy tutkimussuunnitelmaan
- Aineistohallintasuunnitelmassa on käsitelty myös tutkimuksen tietosuojakysymyksiä
- Aineistohallintasuunnitelmassa on dokumentoitu tutkimusaineiston käsittelytehtävät ja vastuut hankkeen koko elinkaaren ajan ja kaikkien tutkimushankkeessa mukana olevien tahojen ja mahdollisten ulkopuolisten palveluntarjoajien osalta
- Aineistohallintasuunnitelmassa tai sen perustaksi on arvioitu henkilötietojen käsittelyn vaikutuksia tutkittavien kannalta, käsittelyyn liittyviä riskejä ja tarvittavia suojaustoimia (esim. pääsyn rajoittaminen tietoihin, tietojen salaus, pseudonymisointi)
- Aineistohallintasuunnitelmaa päivitetään koko tutkimuksen ajan.
- Tutkimushankkeessa ei ole laadittu aineistohallintasuunnitelmaa

TUTKIMUSRAHOITUS

Missä yhteydessä aineisto muodostuu/on muodostunut (voit valita useita)

- Yliopiston perusrahoituksella rahoitettu tutkimus
- Yliopistossa täydentävällä rahoituksella (ns. yhteisrahoitteinen tutkimus, esim. Suomen Akatemia, Tekes, EU:n puiteohjelmat, Horisontti 2020 ml. ERC, INFRA, Marie Curie, FET, rakennerahasto, säätörahoitus)
- Tilaustutkimus (liiketoimintana tehtävä tutkimus)
- Henkilökohtainen apuraha (ei myönnetty yliopistolle, tutkijalla resurssisopimus ja käyttäjätunnus yliopistolla olemassa)
- Emeritus- tai emeritasopimus (yliopiston käyttäjätunnus olemassa)
- Muu (kerro lisätietoja kohdassa tarkemmin)

Lisätietoja tutkimuksen rahoituksesta

TUTKIMUSAINEISTON MUOTO

Missä muodossa aineisto on? (voit valita useita)

- Digitaalinen
- Paperi
- Biologiset näytteet
- Muu (täsmennä lisätietoja kohdassa)

Lisätietoja aineiston muodosta

Arvio aineiston koosta (tutkimuksen valmistuttua) [\(ohje\)](#)

SALASSAPIDETTÄVÄT TIEDOT

[Suomen perustuslain 12.2 §:ssä](#) on säädetty julkisuusperiaatteesta. Sen mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. [Julkisuuslaissa](#) täsmennetään julkisuusperiaatteen sisältöä ja säädetään yleisesti salassa pidettävistä asiakirjoista.

[Julkisuuslain 5 §:ssä](#) määritellään, mitä asiakirjalla tarkoitetaan. Asiakirjoja ovat myös erilaiset henkilörekistereihin tai tietojärjestelmiin sisältyvät tiedot. **Viranomaisen asiakirjalla** tarkoitetaan viranomaisen hallussa olevaa asiakirjaa, jonka viranomainen tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu viranomaiselle asian käsittelyä varten tai muuten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa.

[Yliopistolain 30.2 §:n](#) mukaan **julkisuuslakia sovelletaan yliopistoihin** kuten mihin tahansa viranomaiseen. **Yliopisto on** siten julkisuuslaissa tarkoitettu **viranomainen**. Viranomaisen asiakirjalla tarkoitetaan näin ollen myös yliopiston hallussa olevaa asiakirjaa, jonka yliopisto tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu yliopistolle asian käsittelyä varten tai muuten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa. Tutkimus on säädetty yliopiston tehtäväksi [yliopistolain 2 §:ssä](#).

[Julkisuuslain \(621/1999\) 24.1 §:ssä](#) on luettu salassa pidettäviä **viranomaisen asiakirjoja**. Salassapito voi perustua myös erityislainsäädännön salassapitoa tai vaihtoehtoisuutta koskeviin säännöksiin ([julkisuuslaki 22 ja 23 §:t](#)).

Julkisuuslain 24.1 §:n mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja ovat mm. asiakirjat, jotka on vapaaehtoisesti annettu yliopistolle tutkimusta tai tilastointia varten, yliopiston sekä yksityisen liike- ja ammattialaisuudet, tutkimussuunnitelmat, tutkimuksen perusaineistot, teknologian tai muuhun kehittämiseen liittyvät asiakirjat sekä henkilön yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäviä tietoja sisältävät asiakirjat.

Henkilön yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäviä asiakirjoja ovat mm. asiakirjat, jotka sisältävät seuraavia tietoja:

- henkilön vuositulot;
- pakolaista, turvapaikanhakijaa sekä oleskeluluvan tai viisumin hakijaa koskevat tiedot;
- sosiaalihuollon tai työhallinnon henkilöasiakkuus, tukitoimi, palvelu tai etuus;
- terveydentilaa, vammaisuutta, saatuja terveydenhuollon tai kuntoutuksen palveluja sekä henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevat tiedot;
- rikoksiin (epäilty, asianomistaja, muu henkilö) liittyvät arkaluonteiset tiedot;
- psykologiset testit ja soveltuvuskokeet ja niiden tulokset, asevelvollisen sijoittamista tai työntekijän valintaa tai palkkauksen perustetta varten tehdyt arvioinnit;
- oppilashuoltoa ja opetuksesta vapauttamista koskevat tiedot, oppilaan koesuoritukset sekä oppilaitoksen antamat oppilaan henkilökohtaisien ominaisuuksien sanallista arviointia sisältävät todistukset;
- henkilön salainen puhelinnumero ja matkaviestimen sijaintipaikka, sekä sellainen henkilön puhelinnumero, kotikunta, osoite ja oleskelutiedot sekä muut yhteystiedot, jos henkilöllä on pyytänyt perustellusta syyistä salassapitoa itseensä tai perheeseensä kohdistuvan uhan vuoksi, sekä
- henkilön poliittinen vakaumus tai henkilön yksityiselämän piirissä esittämät mielipiteet, tiedot henkilön elintavoista, osallistumisesta yhdistystoimintaan tai vapaa-ajan harrastuksista, perhe-elämästä tai muita niihin verrattavia henkilökohtaisia oloja koskevat tiedot. Tiedot henkilön toimimisesta poliittisessa tai muussa luottamustehtävässä tai

henkilön pyrkimisestä sellaiseen tehtävään samoin kuin henkilön osallistumisesta puolueen perustamiseen ja rekisteröintiin tai valitsijayhdistyksen perustamiseen vaaleja varten ovat kuitenkin julkisia.

Salassa pidettävää viranomaisen **asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta siitä ei saa näyttää eikä luovuttaa *sivulliselle* eikä antaa sitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla *sivullisen* nähtäväksi tai käytettäväksi** (julkisuuslaki 22.2 §).

Sivullisena pidetään kaikkia sellaisia henkilöitä, joiden työtehtäviin (myös yliopiston sisällä) tietojen käsittely ei kuulu. Salassa pidettäviä tietoja koskee myös **vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto** (julkisuuslaki 23 §).

Yliopiston palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan yliopistossa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuus koskee myös mm. harjoittelijoita tai niitä, jotka käsittelevät tietoja yliopiston toimeksiannosta tai yliopiston lukuun.

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto ovat voimassa asiakirjan salassapitoajan, vaikka henkilön työskentely tai tehtävä yliopistossa olisikin jo päättynyt. Salassapitovelvollisuuden, vaitiolovelvollisuuden tai hyväksikäyttökiellon **rikkominen on rangaistavaa** (rikoslaki 40 luku 5 §, 11 § 3 k ja 12 §) ja **voi johtaa myös vahingonkorvausvelvollisuuden** syntymiseen (vahingonkorvauslaki).

Viranomaisen asiakirjan **salassapitoaika on 25 vuotta**, jollei toisin ole säädetty tai lain nojalla määrätty. **Yksityiselämän suojaamiseksi 24 §:n 1 momentin 24–32 kohdassa salassa pidettäväksi säädetyn asiakirjan** tai niitä vastaavan muussa laissa salassa pidettäväksi säädetyn tai muun lain nojalla salassa pidettäväksi määrätyn asiakirjan **salassapitoaika on 50 vuotta sen henkilön kuolemasta, jota asiakirja koskee tai, jolle tästä ole tietoa, 100 vuotta** asiakirjan päiväyksestä tai laatimisesta.

Samassa aineistossa, henkilörekisterissä tai yksittäisessä asiakirjassa, voi olla sekä salassa pidettäviä että julkisia tietoja.

Yliopisto voi **julkisuuslain 26.1 §:n 2 k** mukaan antaa salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta tiedon, jos se, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, antaa siihen suostumuksensa.

Yliopisto **voi antaa salassa pidettävästä asiakirjasta tiedon toimeksiannostaan tai muuten lukuunsa suoritettavaa tehtävää varten, jos se on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi**. Salassa pidettäviä tietoja voi kuitenkin luovuttaa mainittuja tehtäviä varten myös silloin, kun **salassa pidettävien tietojen poistaminen niiden suuren määrän tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ei ilmeisesti ole tarkoituksenmukaista**. Viranomaisen on **ennakolta varmistuttava siitä, että tietojen salassapidosta ja suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti** (julkisuuslaki 26.3 §).

Jos henkilön tunnistetiedot on poistettu niin, ettei henkilöä voi enää aineiston muiden tietojen perusteella yksilöidä, jäljelle jääneiden tietojen salassapito ei ole enää tarpeen henkilön yksityisyyden suojaamiseksi (julkisuuslaki 10 §).

Esim. jos yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettävästä asiakirjasta (myös henkilörekisteri on asiakirja) toimeentulotuen saajan yksilöivät tunnistetiedot poistetaan, niin tiedot maksetusta toimeentulotuesta, sen myöntämisen perusteista ja määrästä eivät ole enää liitettävissä kehenkään tiettyyn henkilöön. Nämä jäljelle jääneet tiedot eivät siten ole enää yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäviä. Näin ollen luettelo tai tilasto Tampereella maksetuista toimeentulotuista, myöntämisen perusteista ja määristä ilman tietoa kenelle tukea on maksettu, ei sisällä salassa pidettäviä tietoja.

Sisältääkö aineisto salassa pidettäviä tietoja? (Voit valita useita)

- Ei
- Ei, salassa pidettävät tiedot on poistettu, joten aineisto ei enää sisällä salassa pidettäviä tietoja
- Ei, aineisto on huolella anonymisoitu, joten yksityisyyden suojaamiseksi säädetty tiedot eivät ole enää salassa pidettäviä, kun tietoja ei voida liittää kehenkään yksittäiseen henkilöön
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 §:n 16 k (asiakirjat, jotka on vapaaehtoisesti annettu viranomaiselle tutkimusta tai tilastointia varten)
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 § 17 k (yliopiston liike- tai ammattisalaisuus)
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 § 20 k (yksityisen liike- tai ammattisalaisuus)
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 § 21 k (tutkimussuunnitelma, tutkimuksen perusaineisto, teknologian tai muu kehittäminen)
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 §. 23-32 k (henkilön yksityisyyden suojaaminen, ks. esimerkkiluettelo edellä. Täsmennä tarvittaessa lisätietoja kohdassa.)
- Kyllä, perusteena julkisuuslain 24.1 § jokin muu kohta (kerro kohdassa lisätietoja mikä)
- Kyllä, perusteena erityislainsäädännön salassapitosäännös (kerro kohdassa lisätietoja lainkohta: lain nimike ja §)
- Kyllä, perusteena erityislainsäädännössä säädetty tietoja koskeva vaitiolovelvollisuus (kerro lisätietoja kohdassa lainkohta: lain nimike ja §)
- Kyllä, aineisto on annettu yliopistolle yksityisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten tai laadittu sen suorittamiseksi (julkisuuslain 5.3 § 4 k), aineistoa ei siksi pidetä viranomaisen asiakirjoina) ja salassapito perustuu tehtyyn sopimukseen
- Kyllä, jollakin muulla perusteella (kerro tarkemmin lisätietoa kohdassa)
- Ei tiedossa/ei selvitetty

Lisätietoa salassa pidettävästä aineistosta (älä kirjoita tähän salassa pidettävää tietoa)

EETTISEN TOIMIKUNNAN LAUSUNTO

Tutkimussuunnitelmasta on saatu eettisen toimikunnan puoltava lausunto

- Ei tarpeellinen
- Tampereen alueen ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta
- TAYS:n erityisvastuualueen alueelliselta eettiseltä toimikunnalta
- TUKIJA:ita (valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta)
- Muualta (kerro alla olevassa kentässä mistä)
- Lausuntoa ei ole haettu

Eettinen lausunto saatu

TUTKIMUKSEN VAIHE

Tutkimuksen vaihe

- Tutkimus on kesken
- Tutkimus on jo päättynyt

Henkilötiedot

HENKILÖTIEDOT

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettänsä tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi. Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistietojen, äänen, kuvan taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, biometrisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella. (EU:n yleinen tietosuoja-asetus art. 4 1 k)

Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista. (EU:n yleinen tietosuoja-asetus art. 4 2 k)

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä koskevia tietoja (art. 9) ovat rotu tai etninen alkuperä, poliittinen mielipide, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus, ammattiliiton jäsenyys, geneettiset tai biometriset tiedot, terveystiedot, seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen. Tietosuoja-asetus rajoittaa myös

rikosuomiin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittelyä (art. 10). Henkilötietolain mukainen [arkaluonteisten henkilötietojen](#) käsite kattaa myös henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamia sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia koskevat tiedot. Erityisten henkilötietoryhmien mukaisten tietojen samoin kuin arkaluonteisten henkilötietojen käsittely on lähtökohtaisesti kielletty, mutta tieteellisen tai historiallisen tutkimuksen tarkoituksiin niiden käsittely on mahdollista. Tällöin niiden käsittelylle on lainsäädännössä asetettu kuitenkin erityisiä vaatimuksia. Lainsäädäntö edellyttää myös yleisten tutkimuseettisten näkökohtien huomioimista tällaisten tietojen käsittelyssä.

Jos alunperin **tunnisteellinen aineisto** on **anonymisoitu** huolellisesti, se **ei sisällä enää henkilötietoja**. Tällöin aineistoissa ei ole olemassa enää mitään koodiavainta tai yksittäisten tietojen yhdistelmää, joiden avulla tiedot voitaisiin liittää tiettyä henkilöä koskeviksi. Tunnisteellisuudesta ja anonymisoinnista, ks. tarkemmin [Tietoariston Aineistonhallinnan käsikirja](#).

Henkilöä, joka on työtehtävissään käsitellyt henkilötietoja, koskee myös [henkilötietolain 33 §:n](#) mukainen **vaitiolovelvollisuus**.

Yliopisto tai muu rekisterinpitäjä on myös **velvollinen korvaamaan** sen taloudellisen ja muun **vahingon**, joka on aiheutunut rekisteröidylle tai muulle henkilölle tietosuojalainsäädännön vastaisesta henkilötietojen käsittelystä ([henkilötietolaki 47 §](#) ja [EU:n yleinen tietosuojalainasetus art. 82](#)).

Henkilötietojen **lainvastaisesta käsittelystä** voidaan myös tuomita **rangaistukseen** ([henkilötietolaki 48 §](#) ja [rikoslaki 38 luku 9 §](#)).

Henkilötietojen siirtoa EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle on rajoitettu ([henkilötietolaki 5 luku](#) ja [EU:n yleinen tietosuojalainasetus V luku, artiklat 44-50](#)).

Merkitse alla oleviin lomakkeen kohtiin minkä tyyppisiä henkilöön liittyviä tietoja tutkimuksessa käsitellään. Jos tutkimuksessa ei käsitellä tietoja, jotka liittyvät yksiselitteisesti tunnistettuun henkilöön, kyse ei välttämättä ole henkilötiedosta. Tutkimuksessa joudutaan arvioimaan kaikkia tutkimusaineistossa olevia tietoja, onko tutkittava mahdollista tunnistaa yksittäisen tutkimusaineistossa olevan tiedon, niiden yhdistelmän tai muun helposti hankittavan lisätiedon avulla. Jos se on mahdollista, tutkimuksessa käsitellään tällöin henkilötietoja, vaikka tutkijoilla ei olisikaan suoria tunnistetietoja eikä tutkijoiden tarkoitus ole selvittää ja yksilöidä tarkasti, kenen tiedoista on kysymys.

Esim. jos tiettyssä yliopistossa ja tiettyssä oppiaineessa on väitellyt tietynä vuotena vain yksi henkilö, hänen henkilöisyytensä on helppo selvittää kyseisen yliopiston väitöstiedoista, verkossa avoimesti saatavilla olevista väitöskirjoista tai muista lähteistä. Vaikka väitteitä olisi useampiakin, voi jokin muu tieto paljastaa kenestä on kysymys (esim. sukupuoli, ikä).

Sisältääkö aineisto henkilön suoria tunnistetietoja? (voit valita useita)

- Aineisto ei sisällä lainkaan henkilöön liittyviä tietoja
- Aineisto ei sisällä suoria tunnistetietoja
- Aineisto sisältää tutkittavan nimen
- Aineisto sisältää tutkittavan henkilötunnuksen
- Aineisto sisältää tutkittavan kotiosoitteen
- Aineisto sisältää henkilön puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen
- Aineisto sisältää henkilöön liittyvän muun yksilöllisen tunnisteen (esim. valtakunnallinen oppij numero, yliopiston opiskelijanumero, ORCID-tutkij numero, palvelussuhteen yksilöivä tunnus, tietojärjestelmän käyttäjätunnus)

Sisältääkö aineisto seuraavia henkilöä tai hänen ominaisuuksiaan kuvaavia tietoja, jotka yksin tai yhdessä toistensa kanssa voivat yksilöidä henkilön (voit valita useita)

- Aineisto ei sisällä lainkaan henkilötietoja
- Aineisto on huolellisesti anonymisoitu (minkään aineistossa olevan yksittäisen tiedon tai tietojen yhdistelmän avulla henkilöä ei pystytä tunnistamaan tai määrittämään edes sellaista pientä joukkoa henkilöitä, joihin tiedot sopivat)
- Henkilön sijaintia tietyllä hetkellä kuvaavia tietoja (tilapäinen oleskelu, haastattelu- tai tapaamispaikka, matkapuhelimen tai muun laitteen sijaintitieto)
- Henkilön syntymäaika, syntymäpaikka ja maa, tai ikä
- Veri- tai kudokset tai muita henkilöön geneettisesti yksilöiviä näytteitä (hius) tai tietoja
- Henkilön biometrisia tai fysiologisia tietoja (sormenjälki, kengänkoko, pituus, paino, silmien tai tukan väri, kasvojen muoto, röntgenkuva, hammaskartta)
- Henkilön kuva, ääni- tai videotallenne, jossa henkilö esiintyy
- Henkilön käsialalla kirjoitettua tekstiä
- Sukupuoli, rotu tai etninen alkuperä, kansalaisuus, entiset kansalaisuudet
- Henkilön ammatti, virka- tai tehtävänimike, työpaikka, opiskelupaikka tai koulu
- Kotitalouden koostumus, lasten lukumäärä, muut lähipiiriä kuvaavat tiedot, elintavat
- Siviilisääty tai kansalaisuus
- Henkilön omistaman tai hallitseman ajoneuvon rekisterinnumero, veneen rekisterinnumero tai passin numero
- Ainutkertaisia elämäntapahtumia kuvaavia tietoja (esim. sotakokemukset, muistelmat, kihlaus, avioliitto)
- Henkilön terveystietoja, terveydenhuollon ja kuntoutuksen palveluja ja henkilön seksuaalista suuntautumista koskevia tietoja
- Henkilön sosiaalihuollon tai työhallinnon palvelujen tarvetta, asiakkuutta, tukitoimia tai etuuksia koskevia tietoja
- Henkilön viestintään liittyviä verkkotunnistetietoja (esim. IP-osoite)
- Henkilön harrastuksia, luottamustehtäviä tai jäsenyyksiä erilaisissa yhdistyksissä kuvaavia tietoja
- Henkilön omaisuutta, tuloja tai verotusta koskevat tiedot
- Henkilön osaamista koskevat tiedot (suoritetut tutkinnot, muut koulutusta kuvaavat tiedot, äidinkieli, muut henkilön osaamat kielet, luku- ja kirjoitustaito)
- Henkilön uskonto, muu vakaumus tai mielipide
- Äänestysaktiivisuus, poliittinen mielipide, kunnalliset ja muut viralliset luottamustehtävät, poliittisen puolueen jäsenyys
- As palvelullisuuden suorittamisen liittyvät tiedot, sotilasarvo, rauhanturva- ja kriisinhallintatehtävissä toimiminen
- Muita tiettyyn henkilöön liitettävissä olevia tietoja (kerro tarvittaessa tarkemmin esimerkkejä lisätietoja kohdassa)

Lisätietoja käsiteltävistä henkilöön liitettävissä olevista tiedoista

Jos vastasit edellisiin kysymyksiin, että **tutkimusaineisto ei sisällä lainkaan henkilötietoja**, siirry kohtaan **Aineiston säilytys ja avaaminen**

ERITYISEN HAAVOITTUVASSA ASEMASSA OLEVIENTEN HENKILÖRYHMIEN TIETOJEN KÄSITTELY

Jos tutkimuksessa käsitellään arkaluonteisia tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, salassa pidettäviä tietoja, tai alla kuvattuihin tai muihin vastaaviin ryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja, voi olla tarpeen tehdä ennen tutkimuksen käynnistämistä tutkittavien näkökulmasta paitsi eettinen myös tietosuojariskien arviointi. Siinä tulisi arvioida sekä mahdolliset riskit, niiden todennäköisyydet, riskien toteutumiseen liittyvät vaikutukset tutkittaville (fysiinen, aineellinen sosiaalinen tai muu vahinko), toteuttamiskelpoiset suojatoimet, joilla riskejä voidaan poistaa tai ainakin vähentää, sekä suojatoimien toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Jos tutkimushankkeen toteuttamiseen näyttäisi todennäköisesti liittyvän korkea riski, tulee rekisterinpitäjän ennen aineiston keräämistä aloittamista laatia erityinen tutkimuksen tietosuojavaiikutusten arviointi, ja tarvittaessa toimittaa vaikutusarvioinnin tulokset tietosuojavaltuutetulle ([EU:n yleinen tietosuojalainasetus art. 35 tietosuojavaiikutusten arviointi](#) ja [art. 36 ennakkokuuleminen](#)). Yliopisto tulee laatimaan ohjeistusta arvioinnin suorittamisesta. Tarvittaessa saat ohjeita ja neuvoja yliopiston tietosuojavastaavalta.

Haavoittuvassa asemassa ovat ennen kaikkea henkilöt, jotka eivät osaa tai pysty itse antamaan suostumustaan tai joiden on vaikea ymmärtää tutkimuksen tavoitteita ja suostumuksen merkitystä koskevaa informaatiota.

Käsitelläänkö tutkimuksessa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöryhmien tietoja? Seuraavat ryhmät voivat olla tällaisia. Kussakin tutkimuksessa on arvioitava tilanne tapauskohtaisesti.

- Tutkimuksessa ei käsitellä erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään alaikäisten lasten tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään vammaisten tai vajaakykyisten henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään pakolaisten, turvapaikanhakijoiden, maahanmuuttajien tai muihin vastaaviin ryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään muihin erilaisiin vähemmistöryhmiin (esim. seksuaalivähemmistöt) kuuluvien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään lukutaidottomien henkilöiden tietoja

- Tutkimuksessa käsitellään heikon kielitaidon omaavien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa kerätään tietoa viranomaisten, yritysten tai yksittäisen henkilöiden (rikollisten) lainvastaisesta tai ihmisoikeuksia rikkovasta toiminnasta
- Tutkimuksessa kerätään traumatisoituneiden, väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneiden henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa kerätään paperittomien, maassa luvatta oleskelevien henkilöiden tietoja
- Tutkittavien henkilöisyyden paljastuminen voi johtaa tutkittavien vangitsemiseen, irtisanomiseen, uhkailuun, hengen menettämiseen tai saattaa tutkittavat muutoin vaaraan
- Tutkimuksessa käsitellään joidenkin muiden haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tietoja
- Tutkimuksessa on huomioitu näiden ryhmien asema tutkittavien informoinnissa, suostumuksen yhteydessä ja myös tietojen suojaamisessa
- Tutkimuksessa käsitellään arkaluontoisia tai erityisiä henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja
- Tutkimuksessa käsitellään yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja

REKISTERINPITÄJÄ, YHTEISREKISTERINPITÄJÄT JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄ

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, kuten viranomaista, virastoa tai laitosta, yritystä, yhdistystä, säätiötä tai muuta yhteisöä, jonka käyttöä varten henkilörekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä henkilörekisterin käytöstä tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty. Rekisterinpitäjän **vastuista ja velvollisuuksista** säädetään [EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa](#).

Jos vähintään kaksi rekisterinpitäjää määrittää yhdessä käsittelyn tarkoitukset ja keinot, ne ovat **yhteisrekisterinpitäjiä**. Ne määrittelevät keskinäisellä järjestelyllä läpinäkyvällä tavalla kunkin rekisterinpitäjän vastuut.

Henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa, yritystä tai muuta tahoa, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun ja tämän ohjeiden mukaisesti (ulkopuolinen palveluntarjoaja). Henkilötietojen käsittelijällä **ei tarkoiteta rekisterinpitäjän palveluksessa olevia henkilöitä**, jotka käsittelevät henkilötietoja.

Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, asentamista, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.

EU:n **yleinen tietosuoja-asetus**, jota aletaan soveltaa 25.5.2018, **asettaa vaatimuksia rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välisen suhteen järjestämiseksi**. Tietosuoja-asetus edellyttää, että rekisterinpitäjä käyttää vain sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka noudattavat tietosuoja-asetusta, ja joiden kanssa rekisterinpitäjä on tehnyt sopimuksen henkilötietojen käsittelystä. Tietosuoja-asetuksessa on säädetty myös eräistä pakottavista sopimusehdoista, joista sopimuksessa on ainakin sovittava. (ks. tarkemmin [EU GDPR art. 28](#)).

Myös [lukiusuolain 26.3 §](#) edellyttää, että **annettaessa salassa pidettäviä tietoja** yliopiston toimeksiannosta tai muuten yliopiston lukuun suorittaville **ulkopuolisille palveluntarjoajille, yliopiston on ennakolta varmistuttava siitä, että tietojen salassapidosta ja suojaamisesta huolehditaan asianmukaisesti**.

Rekisterinpitäjänä on (jos kyseessä on yhteisrekisteri, voit valita useita)

- En tiedä
- Yliopisto
- Tutkimusryhmä/tutkimuskeskus (aineiston omistaja)
- Tutkimuksen vastuullinen johtaja
- Muu taho (kerro tarkemmin kohdassa lisätietoja)

Lisätietoja rekisterinpitäjästä

Käytetäänkö/käytettiinkö tutkimuksessa yliopiston ulkopuolisia palveluntarjoajia (henkilötietojen käsittelijöitä) (voit valita useita) [ohje](#)

- Aineiston säilytyksessä käytetään/käytettiin ulkopuolisia palveluntarjoajia
- Tutkimusaineiston keräämisessä käytetään/käytettiin ulkopuolisia palveluntarjoajia
- Aineiston analysoinnissa käytetään/käytettiin ulkopuolisia palveluntarjoajia
- Haastatteluaineistojen litteroinnissa tai aineistojen kääntämisessä käytetään/käytettiin ulkopuolisia palveluntarjoajia
- Tutkimusaineiston käsittelyssä ei käytetä/käytety ulkopuolisia palveluntarjoajia
- Ulkopuolista palveluntarjoajaa käytettiin muissa kuin yllä kuvatuissa tehtävissä (kerro tarkemmin lisätietoja kohdassa)
- Ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa on tehty sopimus ja siihen sisältyy tai sen liitteenä (ns. DPA-liite) on sopimus henkilötietojen käsittelytehtävistä ja niiden suorittamiseen liittyvistä vaatimuksista (esim. tietoturvaluus) ja vastuista

Lisätietoja henkilötietojen käsittelijöistä [ohje](#)

Toimiiko yliopisto henkilötietojen käsittelijänä, kun rekisterinpitäjä on joku muu taho kuin yliopisto? (voit valita useita) [ohje](#)

- Yliopisto toimii aineiston säilyttäjänä
- Yliopistossa kerätään tutkimusaineistoa
- Yliopistossa analysoidaan aineistoa
- Yliopisto huolehtii aineiston anonymisoinnista
- Yliopistossa litteroidaan haastatteluaineistoa
- Yliopistossa käännetään tutkimusaineistoon kuuluvia aineistoja toiselle kielelle
- Yliopistossa käsitellään henkilötietoja jollakin muulla tavalla muun rekisterinpitäjän lukuun
- Rekisterinpitäjän kanssa on tehty sopimus ja siihen sisältyy tai sen liitteenä (ns. DPA-liite) on sopimus yliopiston vastuulla olevista käsittelytehtävistä ja yliopiston vastuista

TIETOLÄHTEET

Miten tunnisteellisia henkilötietoja sisältävä aineisto kerätään/on kerätty? (voit valita useita)

- Aineisto kerätään tai on kerätty tämän tutkimuksen yhteydessä suoraan tutkittavilta henkilöiltä
- Aineisto saadaan/on saatu viranomaisilta tai muilta ulkopuolisilta tahoilta tutkittavan suostumuksella. Kerro lisätietoja kohdassa mistä.
- Aineisto saadaan/on saatu viranomaisilta tai muilta ulkopuolisilta tahoilta ilman tutkittavan suostumusta (ns. rekisteritutkimus). Kerro lisätietoja kohdassa mistä.
- Aineiston käyttö perustuu viranomaisen myöntämään käyttöluupaun, jossa on asetettu aineiston käytölle ehtoja (kerro lisätietoja kohdassa tarkemmin)
- Aineistona käytetään/on käytetty muiden viranomaisten julkisia asiakirjoja.
- Aineistona käytetään/on käytetty yliopiston hallussa jo olevia tietoja tai asiakirjoja ja tutkimuskohteena on yliopiston oma toiminta.
- Aineisto on kerätty aiemmin tutkijan/tutkimusryhmän/tutkimuskeskuksen toimesta ja tutkittavan suostumus mahdollistaa aineiston käytön.
- Aineisto kerätään/on kerätty tai saatu ulkomailta. Kerro lisätietoja kohdassa mistä.
- Aineisto saadaan/on saatu biopankista tai kudoslaitoksesta, ja aineiston käyttöön tutkimuksessa sovelletaan niihin liittyvää erityislainsäädäntöä
- Aineisto on saadaan/saatu muualta, kerro lisätietoja kohdassa tarkemmin mistä

Lisätietoja aineiston lähteisiin

TUTKITTAVIEN INFORMOINTI JA SUOSTUMUSTEN HALLINTA

Tutkittavalle on kerrottava selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla tutkimuksen tavoitteista, tutkimusaineiston käytöstä (myös mahdollisesta jatkokäytöstä) sekä tutkittavan oikeuksista (mm. suostumuksesta ja sen merkityksestä ja mahdollisuudesta peruuttaa jo annettu suostumus).

Jos tutkittavaa pyydetään vastaavaan kyselylomakkeeseen hänen edustamansa organisaation puolesta eikä kyselyyn vastaavasta henkilöstä kerätä mitään häneen henkilöä liittyviä tietoja (vastaaminenkin on anonyymiä), tutkimus ei edellytä erillisen suostumuksen pyytämistä.

Tutkittavan informoinnin ja suostumuksen merkityksestä, ks. [Tietoarkiston Aineistohallinnan käsikirja](#)

Miten tutkittavia on informoitu, kun tutkimuksessa kerätään tutkittavaa itseään koskevia tietoja (voit valita useita)

- Tutkittaville on annettu suostumuksen pyytämisen yhteydessä kirjallista tietoa tutkimuksesta ja sen tavoitteista
- Tutkittaville on annettu suostumuksen pyytämisen yhteydessä kirjallista tietoa hänen oikeuksistaan, mm. suostumuksen vapaaehtoisuudesta, merkityksestä ja oikeudesta peruuttaa antamansa suostumus
- Tutkittaville on suullisesti kerrottu tutkimuksesta ja sen tavoitteista
- Tutkittaville on suullisesti kerrottu hänen oikeuksistaan, mm. suostumuksen vapaaehtoisuudesta, merkityksestä ja oikeudesta peruuttaa antamansa suostumus
- Tutkittavia on informoitu henkilökohtaisesti
- Tutkittavia on informoitu verkossa ennen verkossa tapahtuvaa tietojen keräämistä ja suostumuksen pyytämistä
- Informointi on annettu tutkittavan kannalta selkeällä ja tutkittavan riittävästi ymmärtämällä kielellä.
- Informointiaineisto on dokumentoitu tutkimuksen asiakirjoihin
- Tutkittavia ei ole lainkaan informoitu, vaikka tietoja on kerätty tutkittavalta itseltään
- Tutkittavia ei ole informoitu, koska tutkimus perustuu vain muualta kuin tutkittavalta saatuihin rekisteritietoihin (ns. rekisteritutkimus)
- Tutkittavia on informoitu aineiston avaamisesta anonyymisoina muille tutkijoille/opiskelijoille

Miten suostumukset on saatu, jos tutkittavista kerätään häntä itseään koskevia tietoja (kerro tarvittaessa tarkemmin kohdassa lisätietoja; voit valita useita)

- Suostumukset on annettu henkilökohtaisesti informoinnin jälkeen kirjallisena ja allekirjoitettuna
- Suostumukset on annettu henkilökohtaisesti informoinnin jälkeen suullisena
- Suostumukset on annettu informoinnin yhteydessä verkkolomakkeella tai muutoin sähköisesti
- Suostumukset on dokumentoitu ja säilytetty (myös mahdollinen suullinen suostumus merkitty tutkimuksen asiakirjoihin)
- Suostumukset on pyydetty riittävän yksilöidysti, jotta tutkittavalle on ollut selvää, mihin kaikkeen hän on antanut suostumuksensa (esim. erikseen kysyty tietojen käytöstä jatkotutkimuksissa jos sellaisia on suunniteltu)
- Tutkimus perustuu vain rekisteritietoihin eikä tutkittavien suostumuksia ole hankittu

Lisätietoa suostumuksista ja suostumusten hallinnasta

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN REKISTERISELOSTE

Tietosuojavaltuutetun toimisto on julkaissut oppaan [Tietosuoja ja tieteellinen tutkimus henkilötietolain kannalta](#) (pdf).

[Tieteellisen tutkimuksen rekisteriselosteen mallipohja](#) (pdf)

[Tieteellisen tutkimuksen rekisteriselosteen täyttöohjeet](#) (pdf)

Tietosuoja- ja tutkimustoiminnassa koskeva sääntely muuttuu 25.5.2018 ja edellä viitattua ohjeistusta ei voida enää noudattaa sellaisenaan mainitun ajankohdan jälkeen.

Onko tutkimuksesta tehty tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste?

- Kyllä
- Ei

Mistä rekisteriseloste on saatavissa?

ILMOITUSVELVOLLISUUS

Jos tutkimuksessa käsitellään arkaluonteisia tietoja ja kyseessä on pelkästään rekisteritietoihin tai asiakirjoihin perustuva tutkimus, johon ei ole kaikkien tutkittavien henkilöiden suostumusta, tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste pitää lähettää tietosuojavaltuutetun toimistoon (ilmoitusvelvollisuus, henkilötietolaki 36 §)

Tietosuojavaltuutetun toimisto on julkaissut [oppaan henkilötietolain 36 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta](#).

Ilmoitusvelvollisuus päättyy 25.5.2018, kun EU:n yleistä tietosuoja-asetusta aletaan soveltaa ja henkilötietolaki kumotaan. Ilmoitusvelvollisuus tulee osittain korvautumaan tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemisella tilanteissa, joissa suunniteltu henkilötietojen käsittely suoritetaan tietosuojavaltuutetun arvioinnin perusteella aiheuttaisi todennäköisesti korkean riskin rekisteröityjen oikeuksille ja vapauksille.

Ilmoitus (täytetty tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste) on lähetetty

- Ilmoitusvelvollisuus ei koske tutkimusta
- Ilmoitus on lähetetty
- Ilmoitusta ei ole lähetetty

TIETOJEN SIIRTO EU:/ETA-ALUEEN ULKOPUOLELLE

[ETA-alueeseen](#) kuuluu EU:n jäsenmaiden lisäksi Islanti, Liechtenstein ja Norja. Henkilötietojen siirtäminen EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle edellyttää varmistumista tietosuojan riittävästä tasosta ([henkilötietolaki 5 luku](#) ja [EU:n yleinen tietosuoja-asetus V luku, artikkelit 44-50](#)).

Henkilötietoja voidaan siirtää tietoisesti esim. yhteistutkimuksissa mukana oleville tahoille (tutkimuskonsortion jäsenet, yksittäiset tutkimushankkeeseen osallistuvat tutkijat). Henkilötietoja voi siirtää EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle myös kun tutkimusaineistoja säilytetään esim. piivipalvelussa. Molemmissa tapauksissa on kuitenkin tietosuojan riittävästä tasosta varmistauduttava.

Siirretäänkö (käsitelläänkö/säilytetäänkö) henkilötietoja EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle?

- Henkilötietoja ei siirretä/käsitellä EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle
- Henkilötietoja siirretään/käsitellään EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle, mutta tietosuojan riittävästä tasosta ei ole varmistuttu
- Henkilötietoja siirretään/käsitellään EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle ja tietosuojan riittävästä tasosta on varmistuttu (kerro lisätietoja kohdassa miten)
- En tiedä varmasti missä henkilötietoja käsitellään

Lisätietoja henkilötietojen siirrosta (käsitteystä/säilytyksestä) EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle ([ohje](#))

Aineiston säilytys ja avaaminen

AINEISTON SÄILYTYS JA AVAAMINEN

HENKILÖTIETOJA JA SALASSA PIDETTÄVIÄ TIETOJA KOSKEVAT SUOJAAMISVELVOITTEET

Rekisterinpitäjän on toteutettava tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsystä tietoihin ja vahingossa tai laittomasti tapahtuvalla tietojen hävittämisellä, muuttamisella, luovuttamisella, siirtämisellä taikka muulta laittomalta käsittelyltä. Toimenpiteiden toteuttamisessa on otettava huomioon käytettävissä olevat tekniset mahdollisuudet, toimenpiteiden aiheuttamat kustannukset, käsiteltävien tietojen laatu, määrä ja ikä sekä käsittelyn merkitys yksityisyyden suojan kannalta ([Henkilötietolaki 32 §](#)). Vastaavat velvoitteet sisältyvät EU:n yleiseen tietosuojasetukseen.

Myös [julkisuuslain 18 §:ssä säädetty](#) ja [julkisuusasetuksen 1 §:ssä](#) täsmennetty hyvä tiedonhallintatapa edellyttää, että yliopisto suojaaa sen hallussa olevat salassa pidettävät tiedot riittävällä tavalla.

Pseudonymisoidussa aineistossa on tunnistelliset tiedot on korvattu koodilla ja vain avaamalla koodit koodiavaimella henkilö voidaan tunnistaa. **Anonymisoitu** aineisto on täysin tunnistetonta, eli anonymisoidussa aineistossa tunnistelliset tiedot on koodattu. Enää ei kuitenkaan ole olemassa koodiavainta, jolla henkilö voidaan tunnistaa, eikä henkilöä (tai edes pientä henkilöjoukkoa) voida käsiteltävien tietojen perusteella yksilöidä.

AINEISTON KÄSITTELY JA SÄILYTYS TUTKIMUKSEN AIKANA

Jos tutkimus on jo päättynyt, siirry kohtaan aineiston säilytys tutkimuksen päättyttyä.

KÄSITELLÄÄNKÖ AINEISTOA TUNNISTEELLISENA

Tunnisteellinen aineisto, pseudonymisoitu ja anonymisoitu aineisto, ks. tarkemmin esim. Tietoarkiston [Aineistohallinnan käsikirja](#).

Tutkimuksen aikana aineistoa käsitellään ([ohje](#))

- Tunnisteellisena
 Pseudonymisoituna
 Anonymisoituna
 Aineisto ei sisällä henkilötietoja

Tutkimuksen aikana aineisto on tietoja siirrettäessä ja tietojen odottaessa analysointia tai muuta käsittelyä ([ohje](#))

- En tiedä
 Tietoliikennetyhteys on siirron aikana salattu (kryptattu)
 Tietoliikennetyhteys on siirron aikana salaamaton
 Tiedosto on salattu (kryptattu)
 Tiedosto on salaamaton (selväkielinen)

Aineiston säilytyspaikka tutkimuksen aikana (voit valita useita)

- Tutkijan omistamalla henkilökohtaisella tietokoneella
 Tutkijan käytössä olevalla yliopiston omistamalla tietokoneella
 Yliopiston tietokoneen kovalevyllä
 Yliopiston verkkolevyllä
 Yliopiston pilvipalvelussa (O365, OneDrive for Business, Sharepoint)
 Ulkoisella muistivälineellä (ulkoinen kiintolevy, muistitikku, CD, DVD tms.)
 Julkisissa tai henkilökohtaisissa palveluissa (esim. Dropbox, Google Drive, Personal OneDrive)
 CSC:n tarjoamissa palveluissa (esim. IDA, AVAA tms.)
 Aineisto ei ole digitaalisessa muodossa, säilytetään yliopiston arkistossa
 Aineisto ei ole digitaalisessa muodossa, säilytetään tutkijan kotona
 Aineisto ei ole yliopiston/tutkijan hallinnoimissa säilytyspaikoissa (kerro lisätietoja kohdassa missä)
 Tunnisteellista aineistoa siirretään/käsitellään kotimaassa tai toisessa EU/ETA-maassa (kerro tarkemmin kohdassa lisätietoja)
 Tunnisteellista aineistoa siirretään/käsitellään EU:n/ETA-alueen ulkopuolella (kerro tarkemmin kohdassa lisätietoja)
 Muu (kerro lisätietoja kohdassa tarkemmin)

Lisätietoja aineiston säilytyspaikoista tutkimuksen aikana ([ohje](#))

Kuvaile tähän aineistoon pääsyn rajoittamiseen liittyviä suojaus- ja tutkimuksen aikana ([ohje](#))

Lisätietoja aineiston käsittelystä tutkimuksen aikana ([ohje](#))

AINEISTON SÄILYTYS TUTKIMUKSEN PÄÄTTYTTYÄ

Henkilörekisteri (myös henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto), joka ei ole enää rekisterinpitäjän toiminnan kannalta tarpeellinen, on hävitettävä, jollei siihen talletettuja tietoja ole erikseen säädetty tai määrätty säilytettäväksi tai jollei rekisteriä siirretä arkistoitokseen tai tieteellisen tutkimuksen kannalta tai muusta syystä merkityksellisenä yliopiston omaan arkistoon. ([Henkilötietolaki 34 ja 35 §:t](#)). Aineistoa voi olla tarpeen säilyttää esim. tutkimustulosten todentamista varten.

Aineiston säilytyspaikka tällä hetkellä (jos tutkimus on vielä kesken, suunniteltu säilytyspaikka; voit valita useita)

- Tutkimus on vielä kesken, kyseessä on vasta suunnitelma
- Tutkijan omistamalla tietokoneella
- Tutkijan käytössä olevalla yliopiston omistamalla tietokoneella
- Yliopiston tietokoneen kiintolevyllä
- Yliopiston verkkolevyllä
- Yliopiston pilvipalvelussa (O365, OneDrive for Business, Sharepoint)
- Ulkoisella muistivälineellä (ulkoinen kiintolevy, muistitikku, CD, DVD tms.)
- Julkisissa tai henkilökohtaisissa palveluissa (esim. Dropbox, Google Drive, Personal OneDrive)
- CSC:n tarjoamissa palveluissa (esim. IDA, AVAA tms.)
- Data-arkistoissa (Tietoarkisto, muu kansallinen, kansainvälinen, alanmukainen tms.)
- Aineisto ei ole digitaalisessa muodossa, säilytetään tiedekunnan tiloissa
- Aineisto ei ole digitaalisessa muodossa, säilytetään yliopiston arkistossa
- Aineisto ei ole digitaalisessa muodossa, säilytetään tutkijan kotona
- Aineisto ei ole yliopiston/tutkijan hallinnoimissa säilytyspaikoissa (kerro lisätietoja kohdassa missä)
- Muu (kerro lisätietoja kohdassa tarkemmin)
- Aineisto siirretään omistajalle (muu kuin yliopisto) tutkimuksen päätyttyä (kerro lisätietoja kohdassa minne)
- Aineisto säilytetään tunnistettuna
- Aineisto säilytetään pseudonymisoituna, ja koodivainta säilytetään eri paikassa
- Aineisto on huolellisesti anonymisoitu
- Aineisto hävitetään heti tutkimuksen päätyttyä

Lisätietoja aineiston säilytyksestä tutkimuksen päätyttyä [\(ohje\)](#)

Kuvaile tähän aineistoon pääsyn rajoittamiseen liittyviä suojatoimia tutkimuksen päätyttyä [\(ohje\)](#)

AINEISTON MERKITTÄVYYS

Vielä ei ole olemassa yksiselitteisiä kriteereitä tutkimusaineistojen merkittävyyden ja säilyttämistä edellyttävän arvon määrittämiseen.

Useat tutkimusrahoittajat, julkaisut tai jopa lainsäädäntö saattavat edellyttävät paitsi tutkimusmenetelmien kuvaamista myös tutkimusaineistojen määräajan tapahtuvaa säilyttämistä tutkimustulosten todentamisen mahdollistamiseksi.

Arvioi aineiston merkittävyys säilytyksen kannalta?

- Aineisto on yliopistotason mittakaavassa tutkimuksellisesti tai historiallisesti merkittävä, säilytetään pysyvästi
- Esim. tutkimustulosten todentamiseen liittyvä vaatimus tai muu tarve pitkäaikaiselle säilytykselle 10–25 vuotta (kerro perusteesta tarkemmin lisätietoja kohdassa; kerro myös aineiston säilytyksen päättymisvuosi)
- Aineisto tulee säilyttää määräajan (alle 10 v.; kerro peruste lisätietoja kohdassa ja tarkenna aineiston säilytysajan päättymisen kohdassa säilytysajan päättymisvuosi)
- Aineistoon liittyy rahoitusehtoja ja/tai sopimuksia, joissa on määritelty säilytysaikaan ja arkistointiin liittyviä vaatimuksia (esim. aineisto palautetaan tutkimuksen tilaajalle tai hävitetään tutkimuksen päätyttyä)
- Aineiston voi hävittää/se tullaan hävittämään tutkimuksen päätyttyä

Lisätietoja, esim. aineiston säilytykseen liittyviä ehtoja tai sopimuksia tai muu peruste säilytykselle [\(ohje\)](#)

Arvioitu tai tiedossa oleva säilytysajan päättymisen (viimeinen säilytysvuosi tai sp) [\(ohje\)](#)

AINEISTON AVAAMINEN JATKOKÄYTTÖÖN

Onko aineisto käytettävissä tuleviin tutkimuksiin

- Kyllä, aineisto on jo anonymisoitu tai ei sisällä henkilötietoja
- Periaatteessa kyllä, mutta aineistoa ei ole käsitelty valmiiksi muille jaettavaksi eikä siihen ole varattu tutkimushankkeessa resursseja
- Ei vielä, mutta aineiston käsittelyyn valmiiksi muille jaettavaksi on tutkimushankkeessa varattu resursseja
- Ei, sisältää arkaluonteisia henkilötietoja
- Ei, aineiston jatkokäyttöä rajoittavat tehdyt sopimukset (kuvaile tarkemmin lisätietoja kohdassa)
- Ei, aineiston jatkokäyttöä rajoittaa lainsäädäntö (kuvaile tarkemmin lisätietoja kohdassa)
- Ei, aineiston jatkokäyttöä rajoittavat pyydyt tutkittavien suostumukset
- Ei, muu peruste (kuvaile tarkemmin lisätietoja kohdassa)

Lisätietoja aineiston jatkokäyttöön liittyvistä rajoituksista

Miten aineisto on saatavilla jatkokäyttöön? (voit valita useita) [\(ohje\)](#)

- Aineisto on vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä
- Aineisto on käytettävissä tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun
- Aineisto on käytettävissä vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin (esim. pro gradu, väitöskirja)
- Aineisto on käytettävissä vain aineiston omistajan erillisellä luvalla

Jos aineisto on avattu, miten aineiston saa käyttöönsä? [\(ohje\)](#)

Osittainen tallennus

Tahdon tallentaa täyttämäni tiedot ja jatkaa myöhemmin linkistä, joka lähetetään antamaani osoitteeseen.

Sähköpostiosoite

Tietojen lähetys

Tallenna

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi